

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: *SŠ spojů a informatiky Tábor*

Autor: *Ing. Jakub Cibulka*

Název: *VY_62_INOVACE_FGB_14*

Číslo projektu: *CZ.1.07/1.5.00/34.1021*

Název projektu: *Moderní škola – inovace výuky na SŠSI Tábor*

Inflace

Charakteristika

- **Inflace** je ekonomický jev, který označuje všeobecný růst cenové hladiny (růst cen), peníze ztrácejí svou reálnou hodnotu
- **Hyperinflace** je mimořádně vysoká inflace – extrémní případ tempa růstu cen
- **Deflace** je absolutní meziroční pokles cenové hladiny v hospodářství, opak inflace, peníze mají vyšší reálnou hodnotu
- **Míra inflace** je tempo růstu cenové hladiny, např. míra inflace činila 3 % = ceny vzrostly o 3 %, co stálo loni 100 Kč, letos stojí 103 Kč.
- **Cenová hladina** představuje průměrnou úroveň cen určitého souboru statků v běžném období

Důsledky inflace

- **klesá hodnota peněz** (za stejné množství peněz získáme méně zboží a služeb)
- **postihuje** především **občany se stálými příjmy** (výše příjmů se nemění, ale jejich reálná hodnota klesá, jedná se zejména o důchodce a státní zaměstnance, těmto skupinám klesá životní úroveň)
- **znehodnocuje vklady** (například je-li míra inflace 3 % a úroková sazba 2 %, pak hodnota vkladu reálně poklesne); na druhé straně nahrává dlužníkům, kteří reálně vracejí menší částky

Reakce na inflaci

1. Obyvatelé

- usilují o to, aby hodnota jejich příjmů nebo majetku reálně neklesla:
 - a) ukládají finanční prostředky do produktů, jejichž výnos je vyšší než míra inflace (podílové fondy, dluhopisy)

b) snaží se dosáhnout vyšších příjmů, aby se vyrovnal pokles hodnoty peněz

(zvyšování mezd pomocí odborů aj.)

c) nakupují hmotný majetek (cenné předměty, nemovitosti)

2. Banky

- reagují na inflaci tím, že zvyšují úrokové sazby z vkladů a úvěrů
- sazby z vkladů zvyšují proto, aby se hodnota úspor nesnižovala a lidé neztratili zájem peníze ukládat, případně aby je nevybírali
- sazby z úvěrů zvyšují proto, aby poskytování úvěrů pro ně nebylo ztrátové

3. Podniky

- reagují na inflaci tím, že zdržují své výrobky a služby (zvyšování cen způsobuje další inflaci)
- zpravidla rostou ceny materiálu a energie, které zvyšují cenu konečného výrobku

Proč inflace neroste do nekonečna?

- ceny nemohou růst neomezeně, protože koupěschopnost obyvatel není neomezená, a tak ani podniky nemohou neomezeně zvyšovat své ceny
- stát prostřednictvím ČNB inflaci reguluje

Vývoj inflace v ČR

- v roce 1991 byla po listopadové revoluci inflace nejvyšší 56,6 %, v dalších letech byla okolo 10 %
- v roce 1999 poklesla na 2,1 % (ekonomika v recesi, firmy zlevňovaly)
- v roce 2004 inflace vzrostla na 2,8 % (daňové změny)
- podle odhadu ČNB se současná míra inflace bude pohybovat okolo 2 - 3 %

Test

1. Inlace je projevem:

- a) zhodnocení peněz v ekonomice
- b) rovnováhy v ekonomice, projevující se zvyšováním životní úrovně obyvatelstva
- c) nerovnováhy v ekonomice způsobujícím všeobecný růst cen

2. Jak se projevuje inflace?

- a) znehodnocením úspor
- b) zvýhodněním státních zaměstnanců
- c) znevýhodněním lidí vlastnících nemovitosti

3. Inlace způsobuje:

- a) snižování mezd
- b) zdražování výrobků a služeb
- c) zlevňování výrobků a služeb

Řešení

1 - c

2 - a

3 - b

Zdroje:

- BALABÁN, Zdeněk. Slabikář finanční gramotnosti: učebnice základních 7 modulů finanční gramotnosti. 2. aktualiz, vyd. Praha: Cofet, 2011, 416 s. ISBN 978-809-0439-610.
- KLÍNSKÝ, Petr. *Finanční gramotnost: obsah a příklady z praxe škol*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008, 96 s. ISBN 978-80-87063-13-2.